GAZETA KUJAWSKA

ORGAN MIĘDZYPARTYJNY STRONNICTW POLITYCZNYCH

Nr. 26 — Rok I. Włocławek, czwartek 31 stycznia 1946 roku. Cena 2 złote

Związki Zawodowe a oświata i kultura

WARSZAWA, 30. 1. W Warszawie zakończyła swe obrady ogólno-krajowa dwudniowa konferencja kulturalno-oświatowa Związków Zawodowych.

W wyniku obrad konferencji przyjęto rezolucję głoszącą m. inn., że wraz z rozwojem odrodzonego ruchu zawodowego rozwija się praca kulturalno-oświatowa w związkach zawodowych, rozwija się życie kulturalne mas pracujących.

Kraj nasz pokryty został wielotysięczną siecią świetlic w zakładach pracy. Wybudowano setki klubów fabrycznych, klubów sportowych, dziesiątki Domów Kultury.

Z wielkim wysiłkiem odbudowuje się biblioteki barbarzyńsko zniszczone przez okupanta hitlerowskiego. Rozwija się twórczość amatorska. W świetlicach związkowych czynne są setki kół dramatycznych, chóru, orkiestr i zespołów tanecznych. Poważne osiągnięcia posiada ruch zawodowy w dziedzinie szkolenia kadr związkowych i rad zakładowych.

Rozbudowano sieć komisji kulturalno-oświatowych, w których pracuje około 2000 aktywnych członków związku, działaczy kulturalno-oświatowych.

Stwierdzając poważny dorobek pracy kulturalno-oświatowej w odrodzonym ruchu zawodowym, konferencja zdaje sobie sprawę, że są to zaledwie pierwsze kroki na drodze realizacji zadań związków zawodowych w tej dziedzinie.

Treścią pracy kulturalno-oświatowej w związkach zawodowych jest wychowanie społeczne mas pracujących w duchu demokratycznym.

Konferencja wysuwa szereg postulatów, zmierzających do jak najpełniejszego rozwoju pracy kulturalno-oświatowej w związkach zawodowych i realizowania nakreślonych zadań.

Rezolucja kończy się następującym apelem:

Konferencja kulturalno-oświatowa Związków Zawodowych apeluje do szerokich rzesz nauczycielstwa, do wszystkich demokratycznych działaczy kulturalno-oświatowych, do świata artystycznego, aktorów, literatów, plastyków, muzyków, aby włączyli się do wielkiej akcji kulturalno-oświatowej ruchu zawodowego.

Trzęsienie ziemi w Szwajcarii

HERN, 30. 1. W południowo-zachodniej Szwajcarii dało się odczuć trzęsienie ziemi. Największe zniszczenia zanotowano w jednym z miast szwajcarskich i oblicza się je na 30 tysięcy funtów szterlingów.

Opinia Trygve Lie

OSLO, 30. 1. Minister Trygve Lie po powrocie z Londynu do Oslo oświadczył, że wrażenie jego z generalnego zgromadzenia ONZ jest korzystne. Uważa on obrady londyńskie za realny krok naprzód, a ONZ za pewny instrument w osiągnięciu trwałego pokoju, pod warunkiem jednak, że wszystkie narody zrezygnują w części ze swych interesów prywatnych.

Niszczenie floty niemieckiej

LONDYN, 30. 1. Agencja Reutera donosi, że trzeci i ostatni etap niszczenia niemieckej floty wojennej zbliża się ku końcowi. Wszystkie niemieckie okręty będą zatopione lub przejęte, a bazy ich zniszczone personel zdemobilizowany. To olbrzymie zadanie zostanie dokonane w mniej więcej 6 miesięcy.

Personel marynarki wojennej po zakończeniu wojny liczył 376.066 osób. 333.909 osób zostało już zdemobilizowanych. Reszta zostanie zwolniona w ktrótce.

W liczbie zdemobilizowanych znajduje się 84 admirałów, 286 kapitanów i 28.000 kobiet, które odbywały służbę w marynarce. Na okrętach pozostało tylko 3000 marynarzy niemieckich.

Jednocześnie postępuje systematycznie naprzód niszczenie niemieckich baz morskich i instalacji nadbrzeżnych. Marynarka niemiecka wykonuje wszelkie zarządzenia bez sprzeciwu.

Sekretarz generalny ONZ

LONDYN, 30. 1. Agencja Reuetara donosi, że na zebraniu w którym wzięli udział brytyjski minister Spraw Zagranicznych Bevin, zastępca Komisarza Ludowego dla Spraw Zagranicznych ZSRR. Wyszyński, przewodniczący delegacji amerykańskiej Stettinius oraz jeden z delegatów francuskich, uzgodniono ostatecznie poglądy i postanowiono wysunąć kandydaturę norweskiego ministra Spraw Zagranicznych Trygve Lie na Sekretarza Generalnego ONZ na posiedzeniu Rady Bezpieczeństwa.

Przedstawiciel Węgier w Londynie

LONDYN, 30. 1. Agencja Reutera donosi, że do Londynu przybył przedstawiciel Węgier Istwan Bede, który sprawować będzie obowiązki posła pełnomocnego Węgier w Londynie, aż do czasu, w którym zostanie podpisany traktat pokojowy z Węgrami.

Do obozu pracy

WŁOCŁAWEK, 30. 1. Sąd Grodzki polecił odstawić do obozu pracy szereg volksdeutschów, którzy nie złożyli w przepisanym terminie wniosku o rehabilitację.

Przymusowe szczepienia

WARSZAWA, 30. 1. Nadzwyczajny Komisariat do walki z epidemiami przy Ministerstwie Zdrowia opracował dokładny plan akcji szczepień ochronnych na terenie całego kraju.

W okresie od dnia 15 lutego do dn. 15 kwietnia przeprowadzone będą masowe szczepienia przeciw durowi brzusznemu i para-durom.

Szczepieniu podlegać będą wszyscy urodzeni między 1886 i 1941 rokiem, co w przybliżeniu wyniesie około 10 milionów osób.

Na terenie wiejskim szczepiona będzie ludność tych wsi, które są permanentnie ogniskami endymicznymi duru brzusznego.

Niezależnie od tego zaszczepiona przeciw durowi brzusznemu będzie cała ludność ziem odzyskanych. Szczepienia będą całkowicie bezpłatne i dokonywać je będą fachowe siły lekarskie.

Za uchylenie się od obowiązku szczepienia, przewidziane są surowe kary.

W okresie od 1 maja do 15 lipca Nadzwyczajny Komisariat do walki z epidemiami przystąpi do szczepień ochronnych przeciw ospie. Szczepieniu temu podlegać będą wszystkie dotychczas nieszczepione dzieci do 7 lat oraz starsze i dotychczas nieszczepieni dorośli.

Przy szczepieniu przeciwko ospie, projektowane jest równoczesne szczepienie 100 tysięcy dzieci przeciwko błonicy.

Przed spisem ludności

WARSZAWA, 30. 1. Województwo śląsko-dąbrowskie i okręg administracyjny Śląska Opolskiego wypełniły przed terminem zadania organizacyjne wyznaczone w kalendarzu czynności powszechnego spisu ludności w dniu 14 lutego rb.

Z osadnictwa

WARSZAWA, 30. 1. Akcja osadnictwa wiejskiego na terenach Opolszczyzny została całkowicie zakończona. W związku z tym czynione są przygotowania do przeprowadzenia parcelacji większych majątków ziemskich, natomiast ośrodki miejskie zgłaszają zapotrzebowanie na rzemieślników, kupców, robotników i urzędników.

Łączna pojemność miast Opolszczyzny wynosi w obecnej chwili 26 tysięcy osób. Po przesiedleniu tej ludności miejskiej akcja osadnicza na Śląsku Opolskim zostanie ostatecznie ukończona.

SZCZECIN, 30. 1. Szczecin jest w stanie w obecnej chwili przyjąć jeszcze 19.600 osób.

Komisja Finansowo-Gospodarcza

LONDYN, 30. 1. Agencja Reutera donosi, że na posiedzeniu Komisji Finansowo-Gospodarczej przedstawiciel Stanów Zjednoczonych Bloom przedstawił propozycję amerykańską, aby prace UNRRA w Europie zostały zakończone do 31 grudnia bieżącego roku, a na Dalekim Wschodzie do marca 1947 roku.

Zaproponował on również utworzenie specjalnej komisji, któraby była w stałym kontakcie z państwami, współpracującymi z UNRRA.

Następnie przedstawił on wniosek aby państwa będące członkami ONZ, które nie podpisały umowy z UNRRA zostały zaproszone do wzięcia udziału w pracach UNRRA oraz proporcjonalnego pokrywania wydatków tej organizacji.

Przemówienie Blooma zostało przyjęte burzą oklasków, poczem przedstawiciele Boliwii, Meksyku, Brazylii i Urugwaju wyrazili zgodę na dalsze płacenie składek na rzecz UNRRA.

Wyrok Trybunału w Kijowie

MOSKWA, 30. 1. Agencja Tass donosi, że w dniu 29 stycznia rb. przewodniczący Trybunału ogłosił wyrok w sprawie niemieckich przestępców wojennych, działających na terenie Ukraińskiej SRR w okresie okupacji.

Za dokonywanie masowych rozstrzeliwań, za znęcanie się nad ludnościa cywilną i jeńcami wojennymi, za niszczenie miast i wsi, za grabież i wywożenie ludności na przymusowe roboty, sąd skazał na karę śmierci przez powieszenie: generałów—Scheera, Burghardta i Tschammer-Osten oraz oskarżonych Heinischa, Wallisera, Truchenbroda, Heiforta, Knolla, Beckenhofa, Isenmana, Jokschata i Mayera.

Jeden z oskarżonych został skazany na 20 lat ciężkich robót, a dwóch na 15 lat ciężkich robót.

Proces biskupa Spletta

GDAŃSK, 30. 1. Dla scharakteryzowania działalności ks. Knòpfa, mianowanego przez Spletta komisarzem, przewodniczący odczytuje szereg zarządzeń, wydanych w języku niemieckim przez tegoż Knopfa.

Odczytane zostało zarządzenie z dnia 11 lutego 1944 roku o usunięciu ze służby kościelnej wszystkich organistów, kustoszów itp., którzy nie przyjęli niemieckiej listy narodowej, lub których wniosek o przyjęcie listy narodowej nie został przyjęty.

— Kościół poza obowiązkami religijnymi — pisze we wzmiankowanym zarządzeniu ks. Knopf — ma także narodowe cele do wypełnienia i pod żadnym pozorem nie wolno tolerować, aby Polacy traktowali kościół jako azyl polskości.

Zarządzenie kończy się wzmianką, że o treści jego powiadomione zostało gestapo i sygnowane jest słowami „Heil Hitler".

Odczytane zostało również zarządzenie Knopfa, zakazujące mowy polskiej i polskich książeczek do nabożeństw, zarówno w kościołach jak i w domach prywatnych.

Oskarżony biskup Splett zaprzecza jakoby był poinformowany o treści tych zarządzeń.

Wobec tego przewodniczący odczytuje dwa zarządzenia z maja i października 1940 roku podpisane już przez samego oskarżonego. Zarządzenie nakazuje natychmiastowe usunięcie wszystkich przedmiotów z napisami i emblematami polskimi, wszystkich napisów i malowideł polskich z kościołów. Zarządzenie zakazuje również potajemnego przechowywania w probostwach i domach prywatnych polskich chorągwi.

LIST PASTERSKI

W dalszym ciągu odczytany zostaje list pasterski, wydany przez oskarżonego na skutek wkroczenia wojsk niemieckich do Gdańska. Oskarżony Splett twierdzi, że był to list o treści religijnej.

W liście tym oskarżony pisał:

„Ukochani diecezjanie! Żałobą napełniła nas przed 20 laty wieść, że nasz niemiecki Gdańsk, pomimo swego zdecydowanego sprzeciwu został oddzielony od macierzy. Dziś radujemy się i dziękujemy z całego serca Bogu, że spełniły się życzenia wszystkich gdańszczan rychłego powrotu do wspólnoty niemieckiej. W tej historycznej godzinie dziejowej nie zapomnijmy podziękować Najwyższemu i prosić Go o dalsze błogosławieństwo dla Fuehrera, Narodu i Ojczyzny".

Oskarżony polecił również odprawianie modłów o opiekę Boga nad fuehrerem, narodem i ojczyzną i nad całą niemiecką siłą wojenną.

Na zapytanie ławnika oskarżony odpowiada, że nominację na biskupa otrzymał z rąk nuncjusza papieskiego w Warszawie. Z nuncjuszem papieskim w Berlinie kontaktu do 1939 roku nie miał. W Berlinie był gdy został mianowany administratorem.

Na pytanie prokuratora oświadcza biskup Splett, że w Berlinie prosił nuncjusza, aby interweniował u rządu niemieckiego w sprawie dwóch sędziwych biskupów polskich, nie wie jednak czy interwencja pomogła.

ZEZNANIA ŚWIADKÓW

Po przerwie pierwszy zeznaje świadek prof. Kazimierz Baras-Purwin. Mieszkał do 1937 roku w Gdańsku. Redagował pisma: Dziennik Gdański i Gazetę Gdańską. Za swoją działalność na rzecz Polski został wydalony z Gdańska i wyjechał do Ameryki. Świadek znał ojca oskarżonego, który miał wybitne antypolskie nastawienie. Do Kurii Biskupiej w Gdańsku wybierano specjalnie ludzi nastawionych antypolsko. Nominacja oskarżonego wywołała przykre wrażenie i zdziwienie wśród społeczeństwa polskiego w Gdańsku. Wiadomo świadkowi, że oskarżony w 2 miesiące po wypędzeniu niemców z Gdańska mianował zdecydowanego wroga Polaków ks. Preussa, proboszczem w Kłodawie. Po wyzwoleniu Gdańska oskarżony Splett odmówił posad i jurysdykcji księżom polskim mówiąc, „że mamy tu dość niemieckich księży".

Dalej świadek przypomina sobie, że zwróciła się do niego delegacja Kaszubów z prośbą by wpłynąć na usunięcie Spletta „tego diabła", gdyż on to dręczy Polaków, nie zezwalając na polski pochowek. Świadek jest prezesem Komisji Weryfikacyjnej. Do komisji złożona została w lipcu deklaracja oskarżonego o wierności wobec Polski. Deklaracja ta została przez Komisję odrzucona.

Na pytanie jednego z ławników, świadek wyjaśnia, że mówiło się wśród społeczeństwa, że biskup zawdzięcza swe stanowisko Foersterowi. Wbrew twierdzeniu oskarżonego, świadek nigdy nie słyszał, iżby biskup Splett wygłosił kazanie po polsku.

PRZEKROCZENIE PRAWA KOŚCIELNEGO

Jako następny świadek zeznaje ks. Wiśniewski, zamieszkały w Gdańsku od 18 kwietnia 1945 roku. Otrzymał od oskarżonego jurysdykcję. Mówiąc o działalności oskarżonego w okresie okupacji, stwierdza, że Splett przekroczył prawo kościoła katolickiego, który na całym świecie nie zabrania używania języka narodowego i zezwala na posługiwanie się nim w każdym kraju. Świadek opowiada o interwencji wysłannika arcybiskupa Sapiehy u nuncjusza w Berlinie. Nuncjuszowi przedstawił sytuację w dwóch diecezjach. Nuncjusz, od, rzekł, że według jego i n f o r m a c j i na terenach tych pozostało bardzo mało Polaków, a ci co pozostali znają język niemiecki, wobec tego nuncjusz nie widzi nic specjalnie złego w zarządzeniach biskupa Spletta.

Świadek Jan Dejkowski, artysta-malarz, zamieszkuje od 1940 roku na terenie Oliwy i Gdańska. Przez cały czas okupacji przebywał w Oliwie i wie o zakazie spowiedzi. Co do zakazu używania języka polskiego - to twierdzi, że istniał zakaz ogólny.

PRZEŚLADOWANIE KSIĘŻY

Świadek ks. Czaplewski był proboszczem na terytorium Gdańska od 1939 roku. W czasie okupacji znalazł się w obozie w Stutthofie. Świadek charakteryzuje ks. Preussa, jako pijaka, który wizytował parafie przyjeżdżając razem z gestapowcami, w stanie nietrzeźwym i prześladował księży, którzy niedostatecznie dobrze go podejmowali. Stwierdza, że zakaz spowiedzi w języku polskim był wykonywany nawet in articulo mortis.

Wobec niestawiennictwa świadków — księży Śliwy i Dobeckiego sąd postanowił odczytać ich zeznania złożone w dochodzeniu sądowym.

Jak wynika z tych zeznań ksiądz Marcin Śliwa przybył do Gdańska w maju 1945 roku, poczem zwrócił się do biskupa Spletta o jurysdykcję. Splett odmówił. Podobnie negatywne stanowisko zajął ks. biskup do ojca Stanisława, Dominikanina, mianując proboszczem niemca w pierwszej połowie ub. r.

Świadek ks. Dobecki w maju 1945 roku zwrócił się o zezwolenie objęcia kościoła po dominikańskiego w Gdańsku. Prosił o jurysdykcję i przekazanie kościoła jako przedstawicielowi zakonu Dominikanów. Oskarżony biskup Splett odmówił. Podobne stanowisko zajął wobec Jezuitów i Franciszkanów.

ZARZUT

Świadek słyszał od ks. Dunina, że księża w Płocku zarzucają Splettowi przyczynienie się do śmierci biskupów Wetmańskiego i Nowowiejskiego. Biskupi ci, uwięzieni przez niemców protestowali z więzienia u Spletta przeciw mieszaniu się jego do zarządów ich diecezji. Listy z protestami przejęło gestapo, co miało spowodować przyspieszenie śmierci obu biskupów.

PYTANIA PROKURATORA

Prokurator stawia oskarżonemu pytanie, kiedy został przez niego wydany pierwszy zakaz używania języka polskiego w kościołach.

Oskarżony Splett odpowiada, że zarządzenie tego rodzaju wydane zostało przez niego dopiero w kwietniu 1940 roku.

Przewodniczący odczytuje z akt sprawy zarządzenie biskupa Spletta z dnia 6 września 1939 roku o natychmiastowym skasowaniu nieszporów polskich.

Następnie prokurator zadaje oskarżonemu pytanie czy znany mu jest nadany przez Stolicę Apostolską przywilej absolucji generalnej w stosunku do Polaków zamieszkałych na terenie Rzeszy i czy w związku z tym przywilejem były wydane przez niego jakiekolwiek zarządzenia.

Oskarżony odpowiada przecząco.

PRZYWILEJ DLA POLAKÓW

Jak stwierdza rzeczoznawca prof. Wilamowski, Stolica Apostolska udziela przywileju udzielania zbiorowego rozgrzeszenia, spowiedzi oraz komunii świętej bez zachowania postu. Zarządzenie to było wydane w czasie wojny i specjalnie wymieniało ludność polską. Rzeczoznawca stwierdza, że na biskupie Splecie ciążył bezwzględny obowiązek zastosowania zarządzenia Stolicy Apostolskiej do ludności polskiej, zamieszkałej na terenie Gdańska i diecezji Chełmińskiej podczas całej wojny.

Na pytanie prokuratora, czy oskarżony nie zakazał stosowania przywileju absolucji generalnej okazuje on wielkie zdziwienie i odpowiada przecząco.

Przewodniczący wówczas na wniosek prokuratora odczytuje zeznanie ks. Preussa o tym, że biskup Splett zakazał mu stosowania absolucji generalnej wobec Polaków nie umiejących po niemiecku.

OBRONA

Obrońca oskarżonego komunikuje Sądowi, że otrzymuje szereg listów, w których autorzy stwierdzają istnienie okoliczności, przemawiających na korzyść oskarżonego. Taki list otrzymał również od księdza biskupa Adamskiego z Katowic i zastrzega sobie prawo powołania go na świadka.

Przewodniczący oświadcza, że list biskupa Adamskiego będzie odczytany.

Następnie zeznaje świadek ks. Gajdus, proboszcz z powiatu toruńskiego, który w swoim czasie złożył wniosek o wpisanie go na volkslistę. Wniosek został odrzucony. Między zeznaniami świadka, złożonymi w śledztwie i na rozprawie zachodzi sprzeczność.

JAK OSKARŻONY ZOSTAŁ BISKUPEM

Po przerwie składa zeznanie świadek Moczylski, który opowiada o ojcu oskarżonego i omawia obszernie stosunki polityczne, panujące na terenie Gdańska. Ojciec oskarżonego był wielkim wrogiem Polaków, co ujawniło się zwłaszcza kiedy był wicemarszałkiem sejmu gdańskiego. Splett był zaufanym Foerstera. Nazywano go „biskupem z łaski Foerstera". Świadek słyszał, że kandydatem na biskupa był również ks. Sawicki, lecz Greiser zagroził bojówkami SA na wypadek, gdyby biskupem został ks. Sawicki.

Następnie zeznaje ks. Edmund Kamiński, który wyraża przypuszczenie, że zarządzenia antypolskie były wynikiem nacisku hitlerowskiego.

Świadek ks. Schutz, członek centrum katolickiego, przypuszcza, że i biskup Splett należał do tej partii.

Po zeznaniach świadka prokurator zapytuje oskarżonego, kto upoważnił go do wydania zakazu posługiwania się językiem polskim w dniu 6 września 1939 roku, kiedy jeszcze toczyły się walki z niemcami.

Oskarżony odpowiada, że już wówczas istniał zakaz używania publicznie języka polskiego i że zarządzenie to wydał w celu ratowania księży polskich i religii.

Świadek Pilarczyk wysuwa tezę, że oskarżony Splett niewiele miał do powiedzenia w podawaniu jakiegokolwiek zarządzenia gdyż wszystko podlegało gestapo.

Świadek dr Kędzierski charakteryzuje obszernie stosunki polityczne na terenie Gdańska. W sprawie Spletta wyraża przekonanie, że Foerster darzył go specjalnym zaufaniem i wskutek tego został on mianowany biskupem.

Świadek Haferek, dawny pracownik Komisariatu Generalnego RP. w Gdańsku stwierdza, że po nominacji Spletta w Komisariacie Generalnym uważano, że w tej sprawie było niedopatrzenie ze strony ambasady polskiej w Rzymie, ponieważ opinia o Spleccie w Komisariacie Generalnym była ujemna.

Przed Kongresem b. więźniów politycznych

WARSZAWA, 30. 1. Przedstawiciele 16 państw europejskich i delegaci ze wszystkich części Polski przybędą do Warszawy by wziąć udział w pierwszym międzynarodowym kongresie b. więźniów politycznych, który odbędzie się w dniach 3 i 4 lutego rb.

Wśród licznych delegatów — których oczekuje się w liczbie 2500 osób — spodziewany jest przyjazd wybitnych polityków, niedawnych więźniów obozów koncentracyjnych, dziś mężów stanu wyzwolonych państw europejskich.

Między innymi prawdopodobny jest przyjazd prezydenta Austrii Karola Rennera i przewódcy socjalistów hiszpańskich Largo Caballero.

Porządek obrad kongresu przewiduje utworzenie międzynarodowej organizacji b. więźniów politycznych niemieckich obozów koncentracyjnych, uchwalenie statutu i wybór władz.

MOTOR i MIĘŚNIE

Śnieżne wiraże

W czasie mistrzstw Polski, w dniu 3 lutego odbędzie się bieg zjazdowy pań i panów.

Ten rodzaj biegów jest niezwykle interesujący dla widzów dzięki dużej szybkości osiąganej przez zawodników i wymaga od „zjazdowców" dużej szkoły oraz szybkiej orientacji.

Przygotowanie do takich biegów wymaga dużej pracy i specjalnej szkoły, a technika ich jest u nas stosunkowo słabsza niż w niektórych innych krajach, gdzie zresztą warunki śnieżne pozwalają na przeprowadzenie intensywniejszego treningu.

Takie tereny istnieją w krajach północnych posiadających góry a przede wszystkim w zachodniej Austrii oraz w Szwajcarii (Engadine i Oberland berneńskie).

Stosują tam metodę zjazdów zupełnie odrębną od dawnej szwedzkiej, czy norweskiej.

Do szkół tego rodzaju zjeżdżają ci, którzy pragną poznać tajniki techniki zjazdowej.

Próby nowej metody rozpoczęto w roku 1907 w oparciu o tak zwane wiraże śniegowe, odrzucając użycie kijka i zwracając uwagę na odpowiednie pochylenie ciała.

Nie od rzeczy będzie dodać, że zwolennicy dawnej metody usiłowali bronić swoich zasad. To też rozgorzała zażarta walka, prowadzona wśród niebotycznych szczytów, walka mająca dowieść wyższości jednej z klas. Szaleńcze zjazdy, pełne niebezpieczeństw i emocji stały się wspaniałym widowiskiem dla zwolenników tego pięknego sportu zimowego.

Wreszcie zwolennicy dawnej metody uznali się za pokonanych.

Jakżeż wygląda taka szkoła.

Jest to prawdziwa uczelnia posiadająca dziesięć kolejnych klas, gdzie wykłada dwudziestu kilku profesorów. Uczniów umieszcza się w klasach zależnie od stopnia wyszkolenia jaki posiadają w chwili przybycia do szkoły.

Kierownikiem takiej szkoły jest wytrawny zjazdowiec, który codziennie zwiedza kursy poszczególne demonstrując tajniki swojej sztuki. Instruktorzy z godną podziwu cierpliwością poprawiają najdrobniejszy błąd ucznia. To też nic dziwnego, że cieszą się oni wielką sympatią.

Wszyscy będący na przeszkoleniu odbywają treningi i ćwiczenia rano, popołudnie i wieczory mają wolne. Muszą jednak stosować się do wymagań i przepisów. Nie ma tu żadnych wyjątków i za przekroczenie grozi wydalenie ze szkoły. Bo wszystkie te błyskotliwe wyniki w konkurencjach trwających czasem bardzo krótko wymagają długotrwałych i starannych przygotowań. Obok techniki potrzebna jest kondycja fizyczna, a obok kondycji twardość i szybkość orientacji osiągalne tylko przy świeżym i wypoczętym organizmie.

Naturalnie istnieje jeszcze jedna rzecz niezbędna przy tego rodzaju konkurencjach — odpowiedni sprzęt, narty, trafne smarowanie i t. p. Mogą one bardzo ułatwić zawodnikowi przy konkursie, niemniej nie zastąpią treningu i należytej kondycji fizycznej.

C. A.

Mistrzostwa hokejowe Polski

Cracowia na pierwszym miejscu

W rozgrywkach hokejowych o mistrzostwo Polski, które się odbyły w Krakowie pierwsze miejsce zajęła Cracovia uzyskując 6 punktów, 2) Łódzki Klub Sportowy — 3 punkty, 3) klub śląski Siła — 2 punkty.

Cracovia wykazała dobrą formę. Wyniki poszczególnych meczów rozegranych przez Cracovię przedstawiają się następująco: Cracovia — Siła Giszowiec) 3:0, Cracovia — Lechia 4:0 i Cracovia — Ł. K. S. 5:1.

Czescy zawodnicy w Warszawie

Turniej gier sportowych

W czwórmeczu gier sportowych, który się odbył w Warszawie poza polskimi klubami AZS — Warszawa, KS „Społem" i KKS Poznań, wzięli udział zawodnicy czescy klubu AC Sparta (Praga czeska). W siatkówce goście wykazali dobrą kondycję fizyczną, przewyższając naszych zawodników grą zespołową i techniką strzału. W koszykówce natomiast rutyna i technika Polaków stanęła na wyższym poziomie niż gości.

Ostatecznie goście wygrali w siatkówce z AZS-em 2:0, przegrywając w koszykówce z KKS-em w stosunku 37:32. W drugim dniu zawodów Sparta przegrała z KS „Społem" w siatkówce 2:0, wygrała natomiast z AZS Warszawa w koszykówce w stosunku 46:17.

Narciarskie mistrzostwa Polski

W dniach od 1 do 6 lutego odbędą się pierwsze po 6 letniej przerwie narciarskie mistrzostwa Polski w konkurencji międzynarodowej.

Kalendarzyk mistrzostw przedstawia się następująco:

1 lutego — bieg otwarty i do kombinacji na trasie 18 klm.

2 lutego — konkurs skoków otwarty i do kombinacji.

3 lutego — bieg zjazdowy panów i pań.

4 lutego — slalom pań i panów.

5 lutego — bieg rozstawny 4x10.

6 lutego — bieg 50 klm.

Z Rady Bezpieczeństwa

LONDYN, 30. 1. Agencja Associated Press donosi z Londynu, że na półgodzinnym zamkniętym posiedzeniu Rady Bezpieczeństwa, które odbyło się w Church House przedstawiciel Stanów Zjednoczonych Stettinius zaproponował wybranie ministra Spraw Zagranicznych Norwegii Trygve Lie na Sekretarza Generalnego ONZ. Podczas tajnego głosowania Lie otrzymał 11 głosów przedstawicieli wszystkich państw.

Tam, gdzie spoczywa ciało Roosevelta

LONDYN, 30. 1. Specjalna Komisja Organizacji Narodów Zjednoczonych, która udała się do Stanów Zjednoczonych w celu znalezienia odpowiedniego miejsca na siedzibę nowej międzynarodowej organizacji powróci wkrótce do Londynu.

Na siedzibę ONZ wymienia się najczęściej Boston jako miejscowość, w której będzie się mieściła ewentualna przyszła stolica świata.

Dwa inne miasta, które mają szanse stać się siedzibą ONZ to Atlantic City w New Jersey i Hyde Park, w pobliżu Waszyngtonu, gdzie spoczywa ciało Roosevelta, jednego z twórców Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Protestacyjne demonstracje

LONDYN, 30. 1. Agencja Reutera donosi, że Federacja Związków Zawodowych w Chile zorganizowała demonstracje protestacyjne przeciwko rozporządzeniom rządu, zmierzającym do rozwiązania związków i wezwała swych członków do strajku 24-o godzinnego.

Demonstracja odbyła się w centrum miasta Santiago. Policja otworzyła ogień z broni maszynowej. Jedenaście osób zostało zabitych, a 80 rannych. Rząd chilijski ogłosił stan oblężenia na okres 60 dni.

Na białej trasie

W dniach 27 stycznia r.b. odbyły się w Zakopanem zawody narciarskie, w których, obok znanych zawodników, wzięli udział młodzi. Szereg z nich zapowiada się dobrze, niemniej brak im jeszcze ostatecznego szlifu, który daje długotrwała praca nad formą oraz rutyna.

W biegu 15 klm.. który odbył się pierwszego dnia, pierwsze miejsce zajął znany nasz narciarz Orlewicz w czasie 56 min. 45 sekund. Drugi był Kwapień z klubu „Wisła" w czasie 58 min. 10 sek., trzeci Dziedzic Stefan. Jak widzimy różnica czasu pomiędzy pierwszym a drugim zawodnikiem nie jest wielka i świadczy o równym poziomie narciarzy.

W biegu złożonym na 15 klm. wygrał Orlewicz przed Dziedzicem.

Wysoką klasę w skokach wykazał w drugim dniu zawodów Stanisław Marusarz w konkursie skoków, osiągając 74 mtr. i 70 mtr.

W tej dziedzinie zaznaczyła się wyraźnie różnica klasy skoczków młodych i Marusarza. Jego styl, praca rąk, pochylenie tułowia zasługiwały na uwagę, podczas gdy u młodszych dostrzegało się brak wypracowania poszczególnych elementów skoku, jak również brak pewności lądowania.

Drugie miejsce w skokach zajął bardzo dobrze zapowiadający się zawodnik Sokoła-Szostak. (60 i 57 mtr.), trzeci był Dziedzic z HKN. Ten ostatni w biegu złożonym zajął pierwsze miejsce.

Bardzo dobrze przygotowana skocznia pozwoliła na przedłużenie rozbiegu.

Pierwsza łódź podwodna

Dziś kiedy łodzie podwodne odgrywają tak doniosłą rolę w wojnie morskiej nie od rzeczy będzie przypomnieć o pierwszym statku podwodnym.

W roku 1770, podczas amerykańskiej walki o niepodległość Amerykanin Bushnell zbudował łódź podwodną w celu umocowywania min.

Łódź ta zatapiała się przez napełnienie wodą. Motorem do poruszania pod wodą były małe śruby okrętowe poruszane zwykłą korbą ręczną.

Mięśnie ludzkie zastępowały więc motor.

We wnętrzu było pomieszczenie dla jednego tylko człowieka.

Pierwszy ten pomysł nie znalazł uznania. Stał się jedynie faktem stwierdzającym, że można zbudować statek podwodny.

W skrócie

Mecz piłki nożnej Wielka Brytania — Belgia zakończył się wynikiem 2:0 na korzyść Wielkiej Brytanii.

Pisarski—nasz czołowy bokser, który na meczu z Czechosłowacją złamał kość przedramienia pozostał na kilka dni na kuracji w szpitalu w Pradze.

Mistrzostwa Polski w tenisie stołowym odbędą się w dniach od 21 do 25 lutego w Jeleniej Górze.

Tytuły mistrzów łyżwiarskich Polski zdobyli: w konkurencji kobiecej — Krystyna Sędzimir, w męskiej — Kalbarczyk.

Mecz bokserski pomiędzy ŁKS a Gromem zakończył się wynikiem 9:7 na korzyść ŁKS-u.

Na czele Państwowej Rady WF i PW stanie prawdopodobnie płk. dr Gilewicz, który przez wiele lat był dyrektorem CIWF w Warszawie.

Drużyny żeńska i męska TUR-u zdobyły mistrzostwa Łodzi w koszykówce.

Dnia 2 lutego w Melbourne odbędzie się losowanie rozgrywek tenisowych o puchar Davisa.

Z. W. M. „Zryw" — „Orlęta"

(Włocławek) (Aleksandrów Kuj.)

W niedzielę dnia 3-go lutego 46 r. o godz. 12-ej, w sali Teatru Ziemi Kujawskiej, odbędą się Zawody bokserskie pomiędzy: KKS „ORLĘTA" (Aleksandrów) — ZWM „ZRYW" (Włocławek).

Walczą następujące pary:

Kopczyński — Wiśniewski, Obialski — Malinowski, Pawlak Krysiak II, Wiśniewski — Krysiak I, Urbański — Romanowski II, Szygit — „Wale", Gwizdalski — „Igo", Sobolewski — Romanowski I.

Ze względu na udział znanych bokserów, zawody zapowiadają się bardzo interesująco.

RYTM KUJAW

Pow. włocławski wysuwa się naprzód

Akcja świadczeń rzeczowych w zbożu na dzień 28. 1. 46 r. przedstawia się następująco:
1) Powiat Szubin — 5783,9 t. 70%,
11) Powiat Włocławek — 7371,8 t. 47,9%, 18) Powiat Grudziądz—3481,8 t. 36,5%.

Ogółem zebrano 94.317,2 ton — co stanowi 50,4%.

— — —

Urzędujący od kilku dni nowy Starosta Powiatowy Włocławski ob. K. Kubski rozpoczął swą rolę Włodarza powiatu od osobistego zbadania jego dodatnich i ujemnych stron w terenie. Pierwszą wizytację odbył w dniu 18 bm. na terenie Brześcia Kuj. i Lubrańca. Poza akcją odstawy świadczeń rzeczowych przedmiotem żywych zainteresowań ob. Starosty były szkoły powszechne, Powiatowa Szkoła Rolnicza w Starym Brześciu, Ośrodki Zdrowia, Zakłady Ceramiczne „Rumaki", Gimnazjum w Lubrańcu, Cukrownia Brześć Kuj. oraz stan biur i gospodarki samorządów miast.

Powiat nieszawski

Oddział „Społem" w Aleksandrowie Kujawskim jako punkt rozdzielczy soli kontyngentowej, ~~interwenio~~wał już od listopada ub. r. w P.M.S., że ludność miejscowa nie otrzymuje soli za miesiąc wrzesień, październik i listopad. W odpowiedzi otrzymał zawiadomienie, że P. M. S. nie dysponuje taborem kolejowym. Na następne monity „Społem" otrzymało odpowiedź, że warzelnia w Ciechocinku przeprowadzała remont i że wobec takiego stanu rzeczy sól za grudzień należy pobrać w warzelni inowrocławskiej. Jak nam wiadomo remont w Ciechocinku przeprowadzany był w ostatnich dniach grudnia. Czyż więc warzelnia nie mogła nadesłać opłaconej nota bene soli za wrzesień, październik i listopad? Czyż tego rodzaju niedociągnięcia zawsze odbijać się mają na konsumencie

A oto drugi „kwiatek" z terenu aleksandrowskiego. Od stycznia b. r. oddział „Społem" otrzymał zwolnienie zboża na przemiał, celem zaopatrzenia ludności w chleb. W miejscowej Spółdzielni Rolniczo-Handlowej oświadczono, że zapasów zboża nie ma i nie wiadomo kiedy będzie. Nawiasem dodać należy, że ze świadczeń rzeczowych powiat pobiera 20% co w sumie daje około 75 ton miesięcznie, a na aprowizację trzeba przeszło 300 ton. Czy i w tym wypadku „Społem" będzie ponosić odpowiedzialność za „winy niepopełnione"? A zanosi się na to, czego dowodem słowa referentki z miejskiego Wydziału Apr. i Handlu: „Jak teraz przyjdzie do nas ktoś po chleb, to odeśle go do „Społem". Obywatelka ta nie zdaje sobie wogóle sprawy z roli „Społem" na odcinku aprowizacji. Słowa jej są jednak niezbitym dowodem, jak niektóre jednostki chcą w oczach społeczeństwa podważyć wartość tej instytucji.

Miejski Komitet Opieki Społecznej przeprowadził w dnu 21. 1. b. r. na terenie miasta Włocławka zbiórkę uliczną na rzecz pomocy zimowej na biednych.

W wyniku zbiórki uzyskano sumę zł. 29.935,81.

Ponadto tytułem ofiar na rzecz tej akcji złożyli Ob. Dyr. Celulozy Zagórski — 2.000.— zł., Ob. Gutkowski zł. 500.— oraz Dyr. Fabryki Szwarc — 1.000.— zł.

Osobom, które wzięły czynny udział w zbiórce MKOS składa serdeczne podziękowanie.

Kuchnie Ludową prowadzi Miejski Komitet Opieki Społecznej, który w chwili obecnej wydaje ponad 600 bezpłatnych obiadów dziennie biednym mieszkańcom Włocławka.

Ze względu na dotkliwy brak opału, jaki odczuwa ta instytucja, MKOS zwrócił się do z apelem do miejscowych fabryk o zaofiarowanie węgla lub koksu.

W pierwszym rzędzie na apel odpowiedziały fabryki: „Celuloza", ofiarowując 500 kg. koksu oraz „Nobiles" — 500 kg. węgla.

Za ten obywatelski czyn, wykazujący zrozumienie doniosłości akcji dożywiania biednych, MKOS składa serdeczne podziękowania i żywi niepłonną nadzieję, że inne fabryki przyjdą również z pomocą opałowi Kuchni Ludowej.

Miejski Komitet Opieki Społecznej zwraca się do miejscowego społeczeństwa z apelem, by składało ofiary pieniężne i w naturze na rzecz pomocy zimowej dla biednych.

Dotychczasowe wyniki zbiórki są nikłe, co w znacznej mierze przypisać należy opieszałości kupiectwa, oraz właścicieli nieruchomości.

Miejski Komitet Opieki Społecznej w najbliższych dniach rozpocznie publikowanie list ofiar na rzecz pomocy zimowej.

Przypominamy, że ofiary pieniężne wpłacać można bezpośrednio do Miejskiej Kasy Komunalnej we Włocławku, Pl. Wolności 17 na konto czekowe 80 oraz na ręce upoważnionych inkasentów.

Kto wie o miejscu zamieszkania Zenona Białkowskiego, który wraz z Emilią Jakubowską miał powrócić z Niemiec do swych rodziców, proszony jest o podanie adresu w Polskim Czerwonym Krzyżu, Włocławek, ul. Piusa XI Nr. 8.

Wszystkie dyrekcje szkół i wychowawców prosi Polski Czerw. Krzyż o zachęcenie młodzieży do pójścia na „Misterium kolędowe", jakie „Lutnia" daje w czwartek 31 bm. o godz. 7 wiecz. w Teatrze Ziemi Kujawskiej na dochód PCK.

Tym sposobem szkoła przyczyni się do propagandy śpiewu w naszym społeczeństwie i do rozwoju uczuć wśród młodzieży.

Opiekunki i Opiekunowie Kół Młodzieży PCK. proszeni są tą drogą o zainteresowanie młodzieży koncertem jaki „Lutnia" daje w czwartek 31-go bm. o godz. 7 wiecz. w Teatrze Ziemi Kujawskiej na dochód PCK. Wszystkie Koła Mł. PCK. powinny przyczynić się jak najbardziej do propagandy tego koncertu wśród społeczeństwa, przez co zamanifestują swoją prężność i łączność organizacyjną z całą swoją instytucją.

Program Radiowy

PIĄTEK 1 lutego

Dziennik — 7.00, 8.00, 12.10, 19.40, 22.45.

Przegląd prasy —7.50 19.00, 22.25.

Muzyka — 7.15, 12.25, 17.30, 18.20, 19.00, 20.00, 23.00.

Poszukiwanie rodzin — 12.50, 18.50, 19.15, 23.25.

Audycje specjalne — 13.05 — Dla wsi, 13.20 — Na ziemiach odzyskanych, 16.00 — Reportaż dźwiękowy, 16.20 — Nasze pieśni 16.45 — Dla młodzieży, 17.00 — Wojskowa 22.00 — Dla Polaków zagranicą, 22.30 — „Burek".

Miejski Oddział Informacji i Propagandy składa podziękowanie za pomoc w wyświetlaniu filmu poniemieckiego, Radzie Zw. Zawodowych, oraz ob. Bartosiewiczowi za dostarczenie filmu, ob. Kaczalskiemu za pomoc techniczną i Stow. Techników za salę, ob. Filipiakowi za wypożyczenie aparatu.

Miejsk. Oddz. Inf. i Prop.
m. Włocławka.

„Dom Kultury" — podaje do wiadomości swym członkom czynnym, wspierającym, że dnia 1 lutego 1946 r. o godz. 18.30 odbędzie się WALNE ZEBRANIE ROCZNE w świetlicy „Domu Kultury" przy ulicy Kilińskiego 9. Obecność członków obowiązkowa!

Kronika

DYŻURY APTEK:	Dzisiaj	Kalendarzyk słowiański
Dziś na Starym Rynku	Czwartek	Spycigniewa
KINA „Bałtyk" i „Polonia"	31	Słońce:
Komedia produkcji francuskiej p. t.	STYCZNIA	wschód o godzinie 7.20
„Bohater Legii"	Jana Bosko	zachód o godzinie 16.20

W lusterku

Czas to pieniądz

Teatr, zebranie, czy posiedzenie,
Stale się czeka, stale spóźnienie;
w ciągu dnia traci człek kilka godzin
i jeszcze słyszy: „to nic nie szkodzi".

Wszak czas — to pieniądz, stara zasada
więc powiem szczerze i bez przesady
gdybyś sam czekał jakby to było?...
nie czyń bliźniemu co tobie nie miło!

Agapit.

Dnia 2 lutego 1946 r. o godz. 11 w sali Teatru Ziemi Kujawskie przy ul. Karnkowskiego odbędzie się zebranie na którym mają być obowiązkowo obecni: Wójtowie gmin, sołtysi gromad, Członkowie gminnych Rad Narodowych, Ławnicy, Referenci i poborcy świadczeń rzeczowych, Administratorzy kluczowych majątków państwowych, Kierownicy Spółdzielni gminnych.

Liceum i Gimnazjum im. Jana Długosza we Włocławku przyjmuje uczniów do klas gimnazjalnych II, III i IV-ej normalnych oraz do klas gimnazjalnych III i IV-ej przyspieszonych.

Również przyjmuje się kandydatów do I liceum (kurs semestralny) na wydziały: humanistyczny i przyrodniczy.

Radiofonizacja. Na terenie miasta Włocławka powstał Społ. Komitet radiofonizacji w Włocławku, w następującym składzie:

Prezes — Siemiątkowski, wiceprezes — Ciechurski Leon, sekretarz — Wiśniewski St., skarbnik —Straszewski Jerzy. Członkowie Zarządu — Andrzejkowicz Czesław, Dąbrowski Janusz i Andrzejewski Kaz.

Tymczasową siedzibą Związku jest lokal przy Powiatowym Oddziale Informacji i Propagandy, ul. 3-go Maja 22.

Zawiadomienie

Zarząd Powiatowego Związku Ogrodniczego we Włocławku niniejszym zawiadamia swych członków, oraz wszystkich ogrodników, którzy jeszcze nie zostali zapisani w poczet członków Związku, że dnia 3 lutego 1946 r. w sali Muzeum przy ul. Słowackiego Nr. 1, — odbędzie się Walne Roczne Zebranie członków Związku, na które o obowiązkowe przybycie prosi Zarząd.

Porządek dzienny
WALNEGO ROCZNEGO ZEBRANIA

Niedziela dnia 3 lutego 1946 r.

1. Godz. 8 rano zbiórka w lokalu Związku przy ul. Sadowa Nr. 3, i wymarsz ze sztandarem do kościoła.
2. Godz. 9. Nabożeństwo w klasztorze O.O. Reformatów.
3. Godz. 10. Zagajenie i powitanie zaproszonych gości i delegatów.
4. Wybór przewodniczącego Zebrania, asesorów i sekretarza.
5. Odczytanie sprawozdania z działalności Zarządu Pow. Zw. Ogrod. za czas od lutego do 31 grudnia 1945 r.
6. Odczytanie Sprawozdania kasowego i Komisji Rewizyjnej.
7. Odczytanie sprawozdania Komisji Rozjemczej.
8. Udzielenie absolutorium ustępującemu Zarządowi.
9. Wybór prezesa i 4 członków Zarządu.
10. Wybór Komisji Rewizyjnej 3 członków.
11. Wybór Komisji Rozjemczej 3 członków.
12. Wolne wnioski.

ZARZĄDZENIE.
Kujawskiej Elektrowni Okręg. w Włocławku.

Wobec konieczności remontu kotła i przeciążenia maszyn wytwórczych w godzinach rannych, używanie grzejników, jak kuchnie, piecyki, imbryki, grzałki, żelazka itp. od godziny 7-ej do godziny 8-ej rano jest kategorycznie wzbronione — aż do odwołania.

Niestosujący się będą bezwzględnie odłączani od sieci Elektrowni.

Uwaga: Dotychczasowe ograniczenia obowiązują nadal.

Zęby sztuczne
Korony, mosty, protezy i reperację
WYKONUJĘ
Laboratorium Techniczno Dentystyczne
Roman Szafrański
Włocławek, ul. P. O. W. 25/27

UNIEWAŻNIAM zgubione dokumenty na nazwisko: Maciaszek Jan, zam. Wilcza 2a.

UNIEWAŻNIAM zgubione dokumenty na nazwisko: Lewicki Jan, Lewicka Katarzyna, Szczęśliwa 1.

UNIEWAŻNIAM zgubione zaświadczenie powrotu z Niemiec na nazwisko: Ślaska Maria, Toruńska 26.

OGŁOSZENIA PRZYJMUJE ADMINISTRACJA codziennie z wyjątkiem dni świątecznych w godzinach 8 do 12 i od 2 do 5-tej. W soboty od 8 do 12-tej.

CENY OGŁOSZEŃ: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz, poszukiwania rodzin i pracy po 3 zł. Urzędowe, przetargi, nekrologi: 1 mm. szerokości, 1 szpalta po 5 zł., reklamowe — 10 zł. Za terminowy druk ogłoszeń Admin. nie odpowiada.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA 40 zł., z przesyłką pocztową 45 zł.
Przyjmuje w godz. 10—12 z wyjątkiem dni świątecznych. Maszynopisów nie zwraca się.

Redakcja i Administracja: WŁOCŁAWEK, Ul. BRZESKA 4. Telefon Nr. 11-26. REDAKTOR A. TURCZYNOWICZ. B — 08831

WYDAWCA: POWIATOWA RADA NARODOWA WE WŁOCŁAWKU. Drukarnia Diecezjalna, Włocławek. Brzeska 4. Odpow. za pismo: Kolegium Redakcyjne.